



## Gmina Mielec

ul. Głowackiego 5, 39-300 Mielec

Godziny pracy Urzędu: pon.: 7:30 - 17:00, Wt. - Czw.: 7:30 - 15:30, Pt.: 7:30 - 14:00

Telefon: 17 773 05 90 Fax: 17 773 05 91 Email: sekretariat@ug.mielec.pl

## Prezentacja publikacji „Gmina Mielec” - Chorzelów

2021-02-19 12:46:29



Dzisiaj kolejna miejscowość w naszej prezentacji Gminy Mielec. Zapraszamy do zapoznania się z historią Chorzelowa.

### CHORZELÓW

Najliczniejsza miejscowość w gminie i ośrodek gospodarczo-społeczny. Przebiegają przezeń drogi: powiatowe: 1 985R (Mielec-Tuszów Narodowy), 1 185R (Chorzelów-Złotniki), 1 142R (Chrzastów-Trześń) oraz linia kolejowa L25 relacji Dębica - Rozwadów. Chorzelów sąsiaduje z Mielcem od jego północnej strony. Zajmuje powierzchnię 876 ha. Składa się nań kilka przysiółków: Stara Wieś, Budy, Górki, Skotnia, Kondówka, Smyków, Boża Wola, Kolonia Chorzelowska, Dwór. Ponadto na terenie Chorzelowa znajdują się dwie spółdzielnie mieszkaniowe; „Pod Lipami” (5 budynków wielorodzinnych) i „Wspólnota” (3 budynki wielorodzinne).

Według stanu na 31 XII 2018 r. wieś liczyła 2 783 osób, czyli więcej niż niejedno małe miasto w Polsce. Wielu jej mieszkańców pracuje w Mielcu. Ponadto chorzelowianie zajmują się rolnictwem, produkcją przemysłową i usługami. Funkcjonuje: 266 gospodarstw rolnych (stan na 31 XII 2019 r.) oraz 172 podmioty gospodarcze (wg CEIDG, stan na 9 VI 2020 r.), najwięcej w gminie.

Chorzelów słynie jako ośrodek religijny związany z kultem obrazu Matki Bożej Chorzelowskiej - Królowej Rodzin. Miejszem gminnych uroczystości patriotycznych jest Plac Pamięci Poległych. Zespół Szkół należy do grona wyróżniających się w powiecie mieleckim. Znaczący wpływ na życie kulturalne gminy wywiera Samorządowy Ośrodek Kultury i Sportu Gminy Mielec z siedzibą w Chorzelowie i filią w Woli Mieleckiej. Chętni do uprawiania sportu skupieni są w Klubie Sportowym Sparta Chorzelów i Uczniowskim Klubie Sportowym Orzeł. Spośród organizacji społecznych wyróżnia się Ochotnicza Straż Pożarna, czego potwierdzeniem jest przynależność do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Pierwsze ślady pobytu człowieka na opisywanym terenie pochodzą z okresu mezolitu.

Przyпуска się, że osada Chorzelów powstała w XIII w. pomiędzy Wisłoką i szlakiem handlowym od Pilzna do Sandomierza. Rozwijała się pomyślnie, czego potwierdzeniem była budowa kościoła i utworzenie parafii rzymskokatolickiej w 1326 r. W II poł. XV w. Chorzelów był własnością Mieleckich. Po ustanowieniu prepozytury w Mielcu (1526 r.) chorzelowska parafia weszła w skład parafii mieleckiej jako wikaria wieczysta, a kościół miał status filii. W wyniku podziału dóbr Mieleckich w 1548 r. wieś przypadła w udziale Janowi - wojewodzie podolskiemu i marszałkowi wielkiemu koronnemu, a później jego synowi Mikołajowi - wojewodzie podolskiemu i hetmanowi wielkiemu koronnemu. Dziedziczącą po nim Chorzelów córka Zofia wyszła za mąż za Karola Chodkiewicza (hetmana wielkiego litewskiego) i około 1611 r. Chodkiewiczowie sprzedali wieś Janowi Zbigniewowi Ossolińskiemu. Kolejnymi właścicielami byli Morsztynowie. Spośród nich Tobiasz (burgrabia krakowski, arianin i później kalwin) przejawiał dużą aktywność religijną i w 1658 r. zorganizował w Chorzelowie zjazd kalwinów. Z kolei Stanisław (wojewoda sandomierski) był katolikiem, a jego wcześniej zmarła córka Teresa słynęła z wielkiej pobożności. Tenże Stanisław był fundatorem Domu Ubogich (1704 r.), który został rozebrany dopiero w 1976 r. W 1814 r. właścicielem wsi został hr. Michał Tarnowski i od tego czasu do 1944 r. majątek chorzelowski pozostawał w rękach Tarnowskich. Dwór był znaczącym ośrodkiem gospodarczym, oświatowym i kulturalnym. Wprowadzał nowości w rolnictwie i hodowli, propagował postęp techniczny, edukował miejscową ludność, pielęgnował tradycje. Staraniem Tarnowskich w 1854 r. nastąpiła restytucja parafii rzymskokatolickiej w Chorzelowie. Należy wspomnieć, że w chorzelowskim kościele 7 VII 1881 r. ochrzczono Władysława Sikorskiego - późniejszego generała i premiera. W latach 1863-1864 chorzelowski dwór był jednym z ośrodków wsparcia powstania styczniowego, m.in. zorganizował i wyposażył oddział, a ponadto Jan Józef Tarnowski był naczelnikiem Wydziału Broni, Amunicji i Efektów Wydziału Rządu Narodowego w Galicji.

Niestety, w bitwie pod Komorowem zginęli hr. Julian Tarnowski i niektórzy towarzyszący mu mieszkańcy Chorzelowa i okolic. Nowością była linia kolejowa oddana do użytku w 1887 r. ze stacją zbudowaną w 1893 r. i bocznicą towarową. W 1890 r. powstała Ochotnicza Straż Pożarna i w 1900 r. brała udział w gaszeniu pożaru Mielca. Wielkim wydarzeniem była budowa w latach 1900- 1907 nowego murowanego kościoła pw. Wszystkich Świętych. W 1909 r. utworzono spółdzielnię oszczędnościowo-pożyczkową, zwaną popularnie Kasą Stefczyka. W 1913 r., przy pomocy hr. Jana Tarnowskiego, zakończono budowę nowej szkoły. (Stara drewniana z XIX w. została przeznaczona na cele społeczne.) Podczas I wojny światowej wiele gospodarstw ucierpiało. W hołdzie poległym w wojnach 1914-1921 na cmentarzu wybudowano kapliczkę i umieszczono nań tablice pamiątkowe. (Obecnie teren ten został gruntownie przebudowany i nadano mu nazwę „Plac Pamięci Poległych”.) W okresie międzywojennym wieś systematycznie się odradzała. Wielu mieszkańców było zatrudnionych w majątku Tarnowskich, m.in. w tartaku, młynie i gorzelni. Hodowla koni rasowych w gospodarstwie Tarnowskich zyskała europejską sławę dzięki znakomitym startom konia „Przedświt” na torach wyścigowych.

Wielkim nieszczęściem była powódź w 1934 r., która spowodowała olbrzymie szkody materialne. Po decyzji rządowej o utworzeniu COP-u i lokalizacji fabryki samolotów w sąsiedztwie Chorzelowa, sytuacja materialna ludności zaczęła się poprawiać. Wiele osób zatrudniono przy budowie fabryki i jej otoczenia, a później w samej fabryce. W 1936 r. zbudowano murowaną remizę strażacką. Dalszy rozwój Chorzelowa zahamowała II wojna światowa. W czasie okupacji hitlerowskiej, mimo groźby surowych represji, wielu chorzelowian z Tarnowskimi na czele należało do konspiracyjnych organizacji, głównie ZWZ-AK. Niestety, udział w działaniach wojennych okupiono wieloma ofiarami i uszkodzonymi materialnymi. Należy dodać, że szczególną odwagę wykazała się rodzina Józefa Mądrego (1902-1993), która w czasie wojny ukrywała osoby narodowości żydowskiej. (Józef Mądry został uhonorowany dyplomem Instytutu Pamięci Yad Vashem w Jerozolimie oraz medalem Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata.) Nowy ustrój państwa po II wojnie światowej wygonił z Chorzelowa zastępną rodzinę Tarnowskich. W upaństwowionym jej majątku utworzono Zakład Rolny, a w 1951 r. Zakład Doświadczalny - jednostkę Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach. Jedną z pierwszych powojennych inwestycji

była budowa Domu Ludowego na miejscu starej drewnianej szkoły. (Cegły do budowy przywieziono koleją z Wrocławia, gdzie rozbierano resztki zniszczonych kamienic.) Lata PRL i później III RP to systematyczny rozwój miejscowości. Wpływ na to miało przede wszystkim zatrudnienie wielu mieszkańców Chorzelowa w dynamicznie rozwijającej się pobliskiej Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego, a po jej upadku - w firmach na terenie SSE EURO-PARK MIELEC. Ponadto wielu wysoko wykwalifikowanych fachowców założyło własne firmy. Innym ważnym czynnikiem rozwoju było funkcjonowanie w latach 1954-1972 Gromadzkiej Rady Narodowej w Chorzelowie. Jej siedzibą był Dom Ludowy. Efektami tego okresu były m.in.: budowa sieci gazowej (1968 r.), nowy budynek Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika, przyjęcie Zasadniczej Szkoły Budowlanej do starego budynku szkolnego i budowa boiska piłkarskiego. W roku 1975 probostwo parafii Chorzelów objął ks. Jerzy Grabiec. Zapoznając się z parafią, zafascynował się urokiem i historią obrazu Świętej Rodziny w przydrożnej kapliczce na posesji rodziny Ochalików. Po zapoznaniu się z historią obrazu



## Gmina Mielec

ul. Głowackiego 5, 39-300 Mielec

Godziny pracy Urzędu: pon.: 7:30 - 17:00, Wt. - Czw.: 7:30 - 15:30, Pt.: 7:30 - 14:00

Telefon: 17 773 05 90 Fax: 17 773 05 91 Email: sekretariat@ug.mielec.pl

i jego nadprzyrodzoną siłą oddziaływania, za zgodą tej rodziny, ks. J. Grabiec doprowadził do renowacji obrazu i umieszczenia go w ołtarzu głównym kościoła parafialnego. 8 IX 1978 r. biskup ordynariusz tarnowski dr Jerzy Ablewicz dokonał uroczystej intronizacji tego starodawnego obrazu. Odtąd do dziś systematycznie rozwija się przy nim kult Maryjny.

W ostatnich trzech dekadach XX w. i pierwszych dwóch dekadach XXI w. diametralnie zmienił się wizerunek Chorzelowa. Na miejscu wielu dawnych drewnianych domów wybudowano nowoczesne okazałe domy murowane z gustownym otoczeniem, a baraki gospodarcze zostały zastąpione przez hale i pawilony z wyposażeniem według standardów europejskich. Pozycję Chorzelowa wzmocniło umieszczenie w 1990 r. Gminnego Ośrodka Kultury w rozbudowanym i zmodernizowanym Domu Ludowym. Po przemianach ustrojowych zintensyfikowano prace nad unowocześnieniem infrastruktury. W 1991 r. oddano do użytku Dom Strażaka, a dwa lata później uroczyście obchodzono 100-lecie powstania OSP. Sukcesywnie poprawiano stan dróg. W 1993 r. rozpoczęła funkcjonowanie stacja ujęcia i uzdatniania wody. Wyróżnieniem dla całej gminy było włączenie OSP Chorzelów do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w pierwszej grupie OSP z województwa rzeszowskiego. Od roku szkolnego 1999/2000 rozpoczęło funkcjonowanie gimnazjum. W pierwszym dwudziestolecu XXI w. wykonano szereg inwestycji unowocześniających wizerunek i funkcjonowanie miejscowości. Systematycznie poprawiano stan dróg, budowano chodniki i wiaty przystankowe, montowano oświetlenie uliczne; budowano sieć kanalizacji deszczowej, rozbudowywano sieci wodociągową i kanalizacyjną sanitarną; prowadzono konserwację i przebudowę infrastruktury kanałów Chorzelowskiego i Jaśiańsko-Chorzelowskiego.

W latach 2010-2017 wybudowano nowy stadion piłkarski z obiektami towarzyszącymi, m.in. placem rekreacyjno-rehabilitacyjnym oraz przebudowano Stację Uzdatniania Wody Chrzastów/Chorzelów. W latach 2017-2020 zmodernizowano skrzyżowanie przy kościele parafialnym, wprowadzając sygnalizację świetlną, wykonano trakt pieszo-jezdny wraz z budową sieci kanalizacji deszczowej (od kościoła do granic miasta Mielca), oddano do użytku nowe parkingi. W XXI w. o Chorzelowie mówiono w Polsce coraz częściej jako miejscu mocno rozwijającego się kultu Matki Bożej Chorzelowskiej. Wydarzeniem roku 2008 było ogłoszenie dekretu bpa tarnowskiego Wiktora Skworca o nadaniu kościołowi pw. Wszystkich Świętych godności „Sanktuarium Matki Bożej Królowej Rodzin”, a 9 IX 2017 r. abp Wiktor Skworec, już jako metropolita katowicki, w asyście bpa tarnowskiego Andrzeja Jeża i proboszcza chorzelowskiego ks. Andrzeja Ramsa, dokonał koronacji obrazu Matki Bożej Chorzelowskiej Królowej Rodzin.

Tekst pochodzi z książki „Gmina Mielec”, którą można wypożyczać w gminnych bibliotekach oraz bezpłatnie odebrać w Urzędzie Gminy Mielec. Ilość egzemplarzy jest ograniczona. Publikacja w wersji PDF jest również do pobrania [na stronie Urzędu Gminy Mielec](#).





## Gmina Mielec

ul. Głowackiego 5, 39-300 Mielec

Godziny pracy Urzędu: pon.: 7:30 - 17:00, Wt. - Czw.: 7:30 - 15:30, Pt.: 7:30 - 14:00

Telefon: 17 773 05 90 Fax: 17 773 05 91 Email: sekretariat@ug.mielec.pl



**Dziękujemy za odwiedziny i zapraszamy ponownie**

[bezpośredni link do strony www](#)